

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)
 Dumineca 31 August st. v.
 12 Sept. st. n.

Va esi joi'a si duminec'a.
 Redactiunea în
 Közép-utca nr. 395.

Nr. 66.

ANUL XVI.
 1880.

Pretul pe unu anu 10 fl.
 Pe $\frac{1}{2}$ de anu 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
 de anu 2 fl. 70 cr.
 Pentru Român'a 2 galbeni.

Abdurrahman, noul emiru afghan.

În anii din urma poporul afghanu a început să joce unu rolu importantu. Caus'a acesteia este, că pe teritoriul locuitu în Asi'a de acestu poporu se ciocnescu interesele a două națiuni, a celei englese și ruse, pentru dominațiunea a celei parti ai lumii.

Luptele au și începutu mai de multu, înse care va fi sfârșitul înca nu se scie, căci de și englesii sânt o națiune puternica, totusi ei nu se potu înca laudă cu unu succesu definitivu; norocul resboiului e schimbăciosu, și afghanii — probabilmente ajutati și de rusi — nu numai nu sânt înca deplinu cuceriti, dar câte odata ei înfrângu pe englesii.

— Așá s'a întâmplatu de curênd. Armat'a englesa fu crâncên batuta de Eyub chan, care apucă să asedieze Candaharul; înse norocul se schimbă, și ierasi învinsera englesii.

Englesii au și numitu înca mai de multu unu emiru nou, pe Abdurrahman. Dênsul și-a și ocupatu tronul, dar cât se va susține acolo, nimeni nu scie.

Despre el se dice, că e cam de 40—50 ani, cultu și inteligentu, carele posedu ôresi-cari maniere diplomatice. Dar cu tôte aceste, el nu se bucura de spriginul poporului, — căci e adusu acolo de straini.

Pe englesii resboiul acesta i còsta două-deci de milioane fl. De vor mai adauge atâta, pôte că vor reeși a subjugă unu po-

poru nascutu pentru libertate; înse rămâné-va Abdurrahman chan și dupa resboiul acela emiru al Afganistanului, ast'a e o întrebare nedeslegata.

Va fi întrebuintiatu negreșitu, pâna ce va fi trebuinția de el, și apoi i vor dá drumul, se va aruncă întocmai ca o lemăia stòrsa. Acest'a-i sòrtea tuturor reneșitorilor.

I. H.

Abdurrahman, noul emiru afghan.

O mirésa si doi miri.

— *Novela.* —

(Urmare.)

Peptu la peptu, ânima la ânima, sufletu la sufletu statura ei unu momentu.

— Te-am iubit tu ca sufletul, adi te iubescu mai multu, te adoru, Joniția. Adi te încunjura o gloria, o magia, precum îmi faceam eu ideia de unu barbatu. Vedi, și eu sîm tinera, și eu iubescu tîr'a si glori'a; adi te angagedi tu, jumetate din sufletul meu, a luptá pentru aceste. Mergi, Joniția, mergi, sufletul meu, dorul și amorul meu te vor petrece, și când vei rentorná, vei aflá mirés'a ta fidelá, doritóre — — mai palidá de dorul teu, dar bucuri'a îmi va aduce florile iera. Și tóta flóra vietii, a cugetării mele — o voiu pune pe altariul amorului teu.

— Iérta-mi acésta crudelitate, Lena. Feciorii de boeri se 'nșira întrețerani, cum așu remáné eu singuru?

Apoi tacura ambi. Sufletele vorbiau numai, și ochii arđetori. Bucuri'a și geala se 'mpreunau într'o sarutare lunga și dulce.

Crengile se clatinau a lene, florile se 'nchinau de borea serii, frunđele 'n crengi șoptiau, șoptiau taine dulci, taine de amoru.

II.

S'a despartitu, și s'a dusu.

Lena a remasu — cu dorul.

Dupa departarea lui a vinitu dorul, blándu, doinicu, cu ochii plini de lacrimi.

Ah! ce simțiu dulce și tiranu!

Îti strabate tóta ânim'a, strabate totu sufletul, și se viresce in totu locul unde și-a lasatu amorul geala și doiul lui.

Se alipesce de tine și nu te parascesc în veci.

În casa și afara, diu'a și nóptea, in bine și 'n reu — e totu cu tine precum e cu tine sufletul teu.

Se pune la mésa cu tine, se scóla cu tine; cu el prándesci, cu el cinedi; cu el lucrí, cu el odihnesci; cu el te culci, cu el te scoli.

Dupa oftări lungi și dureróse, dupa cugetări doboritóre — sub liniscea binefacátóre a noptii, te culci, te culci sê adormi, sê adormi ca sê uiti: dar el vine la tine, șede pe patul teu, și pune capul pe perin'a ta; se mângaiá cu tine și plânce cu tine. Și de adormi, el nu adórmé; el e trédíu și aștepta sê te trédiesci și tu, plânsul teu e bucuri'a lui.

Și trecu țile, și trecu septemâni; trece vér'a cu florile, trece iérn'a, trecu tóte un'a dupa alt'a; dar el nu te lasa; credința lui nu se stramuta nici pe unu momentu.

Lena avea unu tovarásíu cu care conversá, unu amicu cu care se consolá — dorul.

Natur'a cu tóte frumusețile ei, gradin'a cu florile, ceriul cu stelele, tineretí'a cu farmecile ei — nimica nu-i placea, nimica nu o mângaiá — numai el, numai dorul.

El i innorá țilele, dar el le și mai renseriná; el i aducea lacrimi, dar el o și mângaiá, totu el și numai el.

Și apoi cum se scie înbuni dorul. Sbóra și vine, duce și aduce, se face punte între tine și 'ntre el, și pe acea punte se 'ntelnescu sufletele dragilor.

El sbóra în castre, el sbóra în focu; il vede, il aude, vorbesce cu el, și tu le scii tóte prin el, prin doru.

Prin amorul ei înfinitu, prin dorul ei de focu vedea Lena pe Joniția în totu minutul, il vedea la Calafatu în castre, il vedea trecéndu Dunarea, taberându la Nicolopolu, il vedea la Plevna, la Griviti'a, la acésta fortaretí'a de minune, despre care se vorbescu

balauri, il vedea în focu, vitézu și îndresnetíu precum isi facuse ea idolul unui barbatu.

Și déca n'ar fi fost dorul, tóte aceste nu le vedea, nu le sciea; și sermanul Joniția, cine scie ce ar ajunge déca n'ar scie ea de el.

Oh! amoru, amoru, cât e de mare beți'a ta și farmecul teu!

Astfel isi petrecea Lena țilele ei, cu lacrimi și cu doru.

Dar omul stá și vremea trece. Plevna a cađutu, dar armat'a nu rentórece.

Pe malul Dunării statea înca Vidinul, acesta fortaretí'a vergura pe care nu-o a mai luatú omu pamênțenu. Armat'a romána e comandata la Vidin, românii vor sê o ia.

Joniția nu vine, și epistole nu mai sosescu.

Pána la famosul asaltu ce-l dadura românii Griviti'e, sosiau scrisorile în tóta septemân'a dela sergentul Joniția, dar dupa luarea Griviti'e au încetatu epistolele.

Cine scie, o Dómne! la Griviti'a a cađutu mii de eroi — oh cine scie Dómne?!...

În giurul Lenei se 'nvértiau tinerii ca albinele 'n giurul florilor, și toti o iubiau, toti o adorau, toti aveau doruri ascunse și dragu ascunsu față de ea. Ah! déca n'ar fi Lena destinata sergentului!...

Cine ar fi avutú curagiul de a cere mân'a promisa deja, a cere ânim'a plina cu dorul Joniției, de a sperá amorul Lenei?!

Dar cine scie ce e scrisu în stele, cine scie ce ni s'au urđitu în diu'a naserii?!

Dar ea așteptá, așteptá cu credința.

Deminetí'a se sculá, va sosi pe séra; sér'a se culcá, va sosi pe diua: dar treceau deminețile, și treceau serile, un'a ca alt'a, un'a dupa alt'a, dar Joniția nu mai sosia.

Șede sér'a adese, priviá la luna, priviá la stele, și așa de cu dragu se ocupá cu ele, acele stele, acea lumina stralucesce și 'n calea lui, la acele stele, la acea lumina privesce și el.

Așá de cu dragu le-ar fi întrebatu numai unu cuventu; așá de cu doru i-ar fi tramisu numai unu suspinu, dar tóte tacu, tóte-su reci la suferintiele ei.

(Va urmá.)

V. R. Buticescu.

Portu...

Portu in pieptu o taina mare,

Taina cruda, taina grea;

Nime 'n lume nu e 'n stare

Ca se afle tain'a mea.

Numai tu — numai tu singuru,

Déca-i vré a me 'ntrebá,

Asiu voi l'a ta 'ntrebare

Acea taina-ti aretá.

Ca s'o scii, se poti tu crede,

Cá de tine 'ndepartatu,

Pentru tine, pân' la tine

Numai lacrimi am versatu!

G. V. Stefaniu.

Misteriul Noptii.

— Romanu, de *Claire de Chandeneux.* —

(Urmare.)

II.

Corsier în adevér erá o villa fórté frumósa. Și déca cineva priviá gradin'a grandiósa, și salónele deco-

rate cu adevărată splendoră și bogăția englesă, află naturalu, că betrânul Forster și-a petrecutu aice zilele în retragere completă.

Giuru împregiuru niște munti gigantici, a căror piscuri erau acoperite de nea; înaintea castelului pomposu lacu și în apropiere Lusanne, de unde vill'a se providea cu victualele trebuincioase. Și deca betrânul Forster ar fi avutu trebuința și de plăceri spirituale, de cari Pascal nu sciea nimica, societatea internațională din Beau-rivage eră în apropiere, și aceea oferiă ocațiuni de ajunsu.

Pascal de Guerras, care s'a învețiatu cu viêt'ă din Paris, care e mai multu sgomotosa, decât comoda, fu surprinsu când întră în Corsier.

Ce regiune, ce prospectu!

El gasi foarte încântatoru totu ținutul castelului, și consideră foarte fericitu pe acela care pôte să-si petreacă aice zilele.

Afara tôte surideau; muntii jos încununati de natura, sus acoperiti de nea, valurile lacului deliciosu, padurile umbröse.

În lăintru liniscea, splendoră, caminul tacutu.

Dn'a Forster spuse nepotului seu, că pune cu totul la dispozițiunea lui, cum va voi să useze de timpul ce-l va petrece în castelul ei; numai un'a cerea, ca adeca să se înfațișeze precis la dejunu și la prândiu, și să-si sacrifice serile.

Varvara adause cu grația ce nu se pôte descrie, că va aretă cu placere lui Pascal ținutul. De pe față junei fete disparura într'unu momentu acele câteva trasaturi rigide, cari acolo se pare că fără voia ocu-para locu.

Pascal, ce e dreptu, nu voiă să remăna rezervatu pâna la extremități, dar credea, că nu se cade să useze de bunavoinți'a tinerei fete.

El își petrecu zilele în lucru, desamagirea ascunsa în inim'a lui nu-l pré facea capabilu, să mulțămésca prin fraze alese și galante propunerea junei fete, care eră binișoru deprinsa cu d'aceste.

Nu simți nici o tentațiune, când auđi propunerea junei fete.

El multiamă simplu bunetatea încântătoarei miss, și pribegi singuru prin ținutu și orașu.

Deca pe miss Varvara o suprinsese cam neplacutu purtarea rezervata a lui Pascal, acést'a nu se vedea în atitudinea ei. Pascal fu silitu a recunósce, că abiă a veđutu o ființiă atât de placuta și cu spíritu, și o dómna a casei atât de atenta de tôte împregiurările. Și afara de acést'a, dēnsul în tôte zilele observá din ce în ce mai multu, că de pe față placuta a junei fete dispareau un'a dupa alt'a acele trasaturi rigide, pe cari uritul le zugravi acolo.

Frumós'a miss serví cu istețime și grația surprin-detóre, și ajută pe betrân'a lady în tôte, ce poftiă și mișcare corporala, séu cerea ocupațiune spirituala.

Și cu tóta modesti'a sa, Pascal numai decât se convinse, că propriamente dómn'a villei Corsier este tiner'a miss.

Ea aretă față de Pascal cea mai atenta prevenire. Eră ceva în manier'a junei fete, ce dóra putea să presupuna că e o devoțiune lina față de persón'a lui, în care, se pare, că vede pe viitorul domnu în Corsier. Acésta maniera a junei fete conturbă cu totul natur'a observatóre a lui Pascal.

Acusi pareă, că jun'a feta îl considera ca pe unu óspe venitu pe timpul scurtu, a cărui petrecere acolo trebuie s'o faca placuta; acusi în schimbă rolul acesta cu celalaltu, care i revocá în memoria viitorul și autoritatea sa.

Din portarea fetei se vedea, că este foarte bine în-

trodusa în tôte secretele intime ale dnei Forster, pe cari acést'a le avea în privinți'a nepotului seu.

Într'aceea matusi'a, nu se scie, deca conform unui planu vechiu, séu numai sub impresiunea momentului, nu lasă multu timpu în nesiguranți'a pe tinerul.

Înca nu trecu nici o septemăna, de când Pascal sosi la Lausanne, când într'o deminētiă, matusi'a de jumetate seriosu, de jumetate suridēndu, spuse nepotului ei, că voiesce să-i vorbésca despre viitorul seu, și-l rugă să-si întinda brațul și s'o însočiesca în gradina.

Pascal întinse brațiul matusiei sale, și îl surprinse foarte manier'a, cu care matusi'a îl ceru. El se 'ntrebă cu óresi-care nelínisce, deca acésta betrâna de natura bizara, rigida și de șapte-deci de ani, nu va pretinde dela dēnsul așa ceva, ce i-ar puté strică tóta viêt'ă și ar puté să-l nefericésca?

Dn'a Forster conduse pe Pascal la unu locu umbrosu al gradinei, înaintea unei locuinți de gradina, de unde eră unu prospectu asupra lacului și asupra muntilor ce se 'naltău deasupra aceluia.

Ea privi aspru și hotaritu în ochii lui Pascal. Pe față ei se oglindă mare serioșitate.

— Scumpe nepóte, — începú ea secu, — tu de siguru nu odata te-ai întrebatu, ce este caus'a, că am întârđiatu atât de multu, și nu mi-am adusu mai de graba aminte de famili'a barbatului meu?

Pascal gasi curiósă acésta întroducere, cu care betrân'a lady începú conversațiunea. Se pareă, ca și când matusi'a lui nici nu s'ar fi numeratu între membrii familiei barbatului ei.

Pascal respunse la întrebare oblu și respicatu, și dișe matusiei sale, că gasesce foarte naturalu, că cei doi frati convenindu foarte raru, veduv'a unuia își pretindea aceeași atitudine față de famili'a celeialalte.

— Îti marturisescu cu sinceritate, — dișe matusi'a, — că prin casatori'a mea fiindu despartita de patri'a mea, în cursul anilor trecuti nici odata nu mi-a plesnitu prin minte, ca în Franci'a séu Elveți'a, afara de barbatul meu să gasescu și în altul cea mai mica simpatia și înclinațiune. Famili'a barbatului meu, care pentru el nu esistă, cu atât mai puțin esistă pentru mine. Când el a muritu, m'am convinsu, că marinimi'a lui mi-a datu avantaju asupra familiei sale, dar totusi nu aveam cauza să-mi pase de rudele barbatului meu.

— În adevėru, scumpa matusi'a, — respunse Pascal suridēndu, — de și scieam, că unchiul meu s'a uitatu de mine, totusi n'ășu fi cređutu, că a fost capabilu să me uite întru atăta.

— Și totusi te-a uitatu cu totul, — dișe matusi'a cu linisce. Înse miss Varvara m'a îndreptatu pe alta cale.

— Ah! așa dar am să mulțamescu la miss Varvara...

— Ei. În ce uritu mi-am petrecutu zilele...

Dn'a Forster își înaltă ochii spre ceriu suspinându lungu, și buzele-i uscate se închisera cu pietate.

— ... În fine acésta juna feta, careia i s'a facutu mila de vieti'a mea monotóna, și care posede cea mai nobila ánima, a stérnitu în mine o simțire nóua și înca necunoscuta. Ținu minte, că în momentul când pentru prim'a óra îmi atinse acést'a, i-am respunsu că-mi ajunge și me îndestulesce deplin; dar ea m'a convinsu, că eu ratacescu, și mi-a vorbitu la ánima, că am doi nepoti tineri și inteligenti, pe cari süm îndatoratu a-i fericí; m'a convinsu, că în zilele betrânetielor mele ei îmi vor fi radiemul, că se vor în-sorá și vor petrece lângă mine; că surisul copíilor, nepoților mei me va distrage, și că jocul și bucuri'a lor va înveseli singuretatea acést'a. Ce diçi, scumpe nepóte, la planurile Varvarei?

(Va urmá.)

S A X O N U :

Calindarul septemânei.

Ziu'a sept.	st. n.		Numele sântilor și serbatorile.	Sorele resare	Sorele apune
	st. v.	st. n.			
Dumineca	31	12	Brăul Préc. Mariei.	5 42	6 18
Luni	1	13	† Cuv. Sim. stelp.	5 44	6 16
Marti	2	14	Mart. Mamantu.	5 45	6 15
Mercuri	3	15	Mart. Antim episc.	5 47	6 13
Joi	4	16	M. Vavila și Moise pr.	5 49	6 11
Vineri	5	17	Prof. Zacharia.	5 51	6 9
Sambeta	6	18	Min. Arch. Mihail.	5 53	6 8

C i o c â r l a n u l .

— Din Ornitologia poporală română. —

I.

Multi dintre Români vor fi de parere, că numirile Ciocarlan și Ciocârlie corespund unuia și aceluia-si soi de paseri ca barbatfelu și femeiușca.

Totu de acést'a parere am fost și eu mai nainte, înse mai pe urma m'am incredintiatu, că poporul român din Bucovin'a sub aceste două numiri înțelege două deosebite soiuri de paseri.

E știutu din istoria naturală, că exista mai multe soiuri de Ciocârlii, și anume: unul, care, cum se desprimaverăza, începe a cântă și-a se înaltă în ceruri în aeru. Pe acestu soi de Ciocârlie, care numai raru când rămâne și peste ierna la noi, îl numescu poporul simplu: Ciocârlia, iera pe barbatfelu Ciocârlou (lat. *Alauda arvensis*, vulgaris, segetum, agrestis, italica, calipeta, montana, cantarella, triborhynchus, dulcivox, crassirostris, bugiensis, albigularis, tenuirostris, minor, pekinensis și intermedia, germ. die Feldlerche, Brach-, Korn-, Saat-, Tag-, Sing- und Himmelslerche.

Pe acelu soi de Ciocârlie, care petrece mai multu prin paduri și munti îl numescu Românii din Bucovin'a Ciocârlie de munte (lat. *Alauda arborea*, nemorosa, cristatella și anthrostris, *Galerita nemorosa* și *musica*, *Lullula* și *Chorys arborea*, germ. die Haidelerche, Baum-, Buch-, Wald-, Holz-, Dull- und Lullerche, Wald- oder Haidenachtigall).

Pe acelu soi de Ciocârlie înse, care nu se duce nici odata dela noi, care are unu cucuiu în vârful capului și petrece, mai cu sêma iern'a, prin sate, pe drumuri și prin ocôlele vitelor, Românii din Bucovin'a îl numescu în regula Ciocârlan, iera pe femeiușca lui Ciocârlanitia (lat. *Galerita cristata*, abyssinica și *Boysii*, *Alauda cristata*, undata, matutina, senegalensis, *Galerita*, *Lullula cristata*, *Heterops cristatus*, *Certhilauda Boysii*, germ. die Haubenlerche, Schopf-, Kamm-, Zobel-, Weg-, Koth- und Hauslerche.)

În unele părți ale Transilvaniei, precum de exemplu în ținutul Lapușului, Ciocârlanul se numescu Ciocoiu, ¹⁾ iera în unele părți ale Ungariei Moșutu ²⁾. Amendoué numirile aceste, dupa cum mi s'a scrisu, se vie de-acolo, pentru că acést'a pasere are unu motiu, ciocu, țueluiu séu cucuiu ascuțitu de pene pe capu.

Sub Ciocârlie Românii din amendoué părțile aceste înțelegu aceea-si pasere pe care o înțelegu și Românii din Bucovin'a, adeca *Alauda arvensis*.

Unii Români, voindu a face deosebire între Ciocârlie și Ciocârlan, o numescu pe cea d'ântăiu Ciocârlie

¹⁾ Com. de dl Gr. Craciunasiu.

²⁾ Com. de dl E. Pop, din Siomcuta-mare.

de câmpu séu Ciocârlie de țarine, iera pe acestu din urma Ciocârlan cucuiatu ³⁾ séu Ciocârlan moțatu ⁴⁾.

Aceste sânt numirile Ciocârlilor, câte le cunosc Români, a căror lamurire aflai de bine a o înfașă aice spre sciintia fia-caruia.

Și-acuma se trecemu la ênsesi legendele, datinele și credintiele Românilor despre Ciocârlan, respective Ciocoiu séu Moșuț.

II.

Despre motul séu cucuiul Ciocârlanului, respective a Ciocoiului, exista la Românii din ținutul Lapușului urmatorea legenda:

„Perdendu odata o nevêsta pe barbatul seu care eră nasdravanu, și neputendu-l află, a apucatu lumea în capu și-a începutu a-l caută în tôte părțile. Așă âmbându ea unu timpu îndelungatu în colo și 'n còce a ajunsu pâna la Sânt'a Joie, care eră Dòmna peste a trei'a parte a paserilor din lume.

Cum a ajunsu nevêsta a aice, a întrebatu de Sânt'a Joie: cum ar puté da ea de urm'a barbatului seu?

Sânt'a Joie, înduplicata prin rugamintele nevêstei, chiamă la sine pe tôte paserile, câte erau sub stapânierea sa, și le întrebă: de nu știu unde se afla barbatul perdutu? Dar nici o pasere n'a știutu sê-i răspunda, ... nici un'a nu știu unde se află barbatul nevêstei?

Veđendu nevêsta, că nime nu știu de urm'a barbatului seu, își luă remasu bunu dela Sânt'a Joie și se porni iera prin lume, și se duse, și se duse, pâna ce ajunsu la Sânt'a Sâmbeta, care eră stapânitore peste jumetate din paserile lumii. Dar și dela acést'a Sânta, ca și dela cea de mai nainte, nu putu află nimica despre barbatul seu, căci nici paserile, peste câte domniă ea, n'au știutu unde se afla barbatul perdutu?

În urma, mai mergendu nevêsta, cât va fi mersu, ajunsu la Sânt'a Dumineca, care domniă peste tôte paserile lumii, și cum ajunsu i descoperi și acesteia ce vèntu o aduse pe la dèns'a și-o rugă dora-i va puté spune unde se află barbatul seu?

Sânt'a Dumineca chiamă îndata paserile la sine și le întrebă. Dar dintre tôte paserile, numai unu singuru Ciocoiu i-a știutu da răspunsu: unde se afla barbatul nevêstei.

Sânt'a Dumineca, cum a auđitu acést'a, îndata a poruncitu Ciocoiului sê duca pe nevêsta pâna la barbatul seu.

Ciocoiul și-a plinitu porunc'a... A luat pe nevêsta în cărca și s'a pornitu cu dèns'a spre locul, unde sciea el că se afla barbatul perdutu, și pornindu-se s'au dusu, și s'au dusu pâna ce au ajunsu la unu munte de oiaga (stecla). Ajungendu la acestu munte, nu putura sê tréca peste el pâna ce Ciocoiul nu s'a potcovitu, căci muntele eră fôrte înaltu și lunecosu. Dupa ce s'a potcovitu, a trecut cu mare greu muntele și a dusu apoi pe nevêsta la barbatul seu.

Fiindu înse că nevêsta, când trecura peste muntele cel de oiaga, se ținea din tôte puterile de penele cele de pe vârful capului dela Ciocoiu, temându-se că sê nu cada jos, penele se radicara în sus, și astfel radicate remasera pâna și 'n diu'a de astadi, și de-atunci e Ciocoiul cu pupuiu în vârful capului ⁵⁾.

III.

Afara de acést'a legenda séu poveste, se mai afla la poporul român înca și multe altele, în cari Ciocârlanul jóca o rola însemnata.

De 'nsemnatu e, că el totdeuna îndrepta séu duce singuru pe caletori spre locul, unde dorescu acestia.

³⁾ Teodor Stamat. Vocabularu de limb'a germâna si româna. Iasi. 1852.

⁴⁾ Sab. Pop. Barcian. Vocab. româno-germânu. Sibiu 1868.

⁵⁾ Com. de dl Gr. Craciunasiu.

Voiu mai reproduce aici încă unu esemplu despre unu Ciocârlan, a cărui rola s'ema cu a celui de mai sus.

Iéta-l'ai!

„Au fost odata doi frati: unu baiatu și o féta, amândoi saraci peste mesura. Parintii lor nu le lasase nimica alt'a, unu bordeiesu în care se se adapostésca. Amândoi înse erau harnici și vrednici și de fôme nu muriau, căci pe când baiatul lipsia de-a casa, spre a pasce vitele satenilor, la cari se bagase vacariu, fét'a maturá și dereticá prin casa, gatiá bucate, și pe urma luá furc'a în brâu și se punea pe prispa și așteptá întórcerea frate-seu lucrându. Ei traiau astfel veseli și linisciti, încât n'ar fi schimbatu viét'a lor pe a unui craiu.

Dar iéta că 'ntr'o di, pe când baiatul nu se aflá a casa, se apropie de bordeiesu Sil'a Samodiv'a în chipu de pasere fôrte frumósá și ademenindu prin frumuseti'a sa pe féta, o duce pe nesciute și pe nesimțite pâna la curțile sale.

Întorcându-se baiatul a casa și neaflându pe sora-sa a început a o strigá și cautá în tóte părțile, dar nicairi nu puttá da de urm'a ei.

Așá a facutu el adi, așá mâni, așá poimâni, dar de giab'a!

În urma, când nu mai avea nici o nadejde ca se afle pe sora-sa, i s'aretá în visu unu betrânu curiosu, cu barba mare, care-i dîse:

„Ai plecatu, fiule se cauti pe sora-ta? . . . Nu faci reu, mergi fára a te desnadaidui, mergi mereu spre sóre-resare și întréba de palaturile Silei Samodiv'a, căci acolo o vei aflá*.

Dupa ce dîse betrânu aste cuvinte, peri, și baiatul se deșteptá incredințiatu, că acestu betrânu este unu Sântu tramisu de Ddeu ca se-i arete calea cea buna spre îndeplinirea gândurilor sale.

Fára a așteptá se se faca diua, și fára a bagá în séma obosél'a, bietul frate porni în cale spre sóre-resare și se duse pâna ce ajunsé în dreptul unei casutíe.

Aice aflá el unu betrânu cu barba mare ghemuitu pe vatra.

— Buna diu'a, moșule! — dîse baiatul.

— Se traiesci, baiete! . . . dar ce vântu te-a abatu pe la mine?

Baiatul i spuse tóta pricin'a din firu în peru, cum cautá pe sora-sa, apoi îl pofți că dóra-l va puté îndreptá la palaturile Silei Samodiv'a.

— Eu nu știu, — respunse betrânu, — dar potu se aflu, căci sânt Imperatul Ciocârlanilor și supusii mei resbescu pretutindenii și colinda tóta lumea. Aștepta aci pâna de séra, când vinu toti aice ca se me véda și se-i întrebámu.

Tinerul primi bucuros, întrá în casa, se ospetá cu betrânu cu ceea ce gasira și așteptara pâna sér'a.

Cum veni sér'a se umplú vasduhul cu o mulțime fára séma de Ciocârlani și dupa aceea batatur'a și tóte locurile megiașe.

Imperatul lor i primi pe toti cu bunatate și vóie buna; la toti le dete de mâncáre cu énsasi mân'a sa și dupa ce-i ospetá, i adună pe toti în giuru-i dinaintea prispei și-i întrebá despre palatul Silei Samodiv'a.

Înse nime nu știu, nimeni nu respunse nimicu, ci toi lasara ciocurile în jos și nu dîse nici cárcu.

Vedându-i baiatul în asta stare, înțelese că i s'a tatiatu ori ce nadejde și începú se plânga cu amar. Dar tocmai când betrânu deschidea gur'a ca sé-l înbuneze și sé-l încurajeze, iéta că sburá în batatura, coborându-se din vasduhu, unu Ciocârlan schiopu, jumulitu și betégu la o aripa, care cum sosi, se repezi la unu vasu cu apa și beú cu multa pofta. Dupa ce se adapá și se mai po-

toli, betrânu se apropie de el și-i facú întrebarea urmatóre:

— Unde-ai fost fiule? . . . de ce-ai zabavitu pâna acum, și ce 'nséma halul în care te afli?

— Oh! imperate! — respunse Ciocârlanul suspinându, — am fost acolo unde m'ai rënduitu se stau . . . am întârziatu, că cuibul imi este fôrte departe, și sânt în astu halu, căci prin grósnice locuri sânt silitu se trecu!

— Unde-ti este aședatu cuibul teu?

— În gradinele palatului Silei Samodiv'a.

Auđindu astu respunsu baiatul tresari de bucuria, iéra betrânului i se luminá faci'a și dîse Ciocârlanului:

— Poti se duce pe astu flacaiandru mâne deminétia în prejm'a acelu palatu?

— Potu, déca și densusul va puté se se fie de mine și se tréca pe unde voiu trece eu!

Baiatul plinu de mare bucuria respunse că póte și dupa îndemnul Ciocârlanului și betrânului se duse nu-mai decât ca se culce.

A dóu'a di cum început se ciripésca Ciocârlu în reversatu de zori, Ciocârlanu deșteptá pe baiatu și-i dîse:

— Aide se plecámu pâna nu resare sórele ca se ajungemu mai de vreme, căci lunga și primejdíosa este calea.

— Se mergemu! — respunse baiatul îmbracându-se.

— Eu voiu sburá din craca în craca și din maracine în maracine, și dta te vei tiné dupa mine ca cum ai vré se me prinđi; astfel vom merge mai fára se bagámu séma și nu ne vom perde din vedere.

— Așá se facemu!

Așá facura, îndata ce-si luara diu'a buna dela Imperatul Ciocârlanilor și pornira în cale.

Astfel merse prin stânci, prin văi, prin pustiiuri și locuri prapastíose cât este diuliti'a de mare, fára se se zarésca picíorușu de fiintia vietíuitóre séu o casutia ori colibióra.

Dupa ce merse astfel fára precurmare pâna la asfințitu, de-odata zari în departare o lumina vie și mai petrunđetóre decât radiéle sórelui, apoi dupa ce mai merse veđú înaintea ochilor unu palatu cu totul de auru, în carele se resfrângeau radiéle sórelui și împedecá ochii muritorilor de-a se îndreptá spre densusul.

Ciocârlanul, apropiându-se mai bine de acel palatu stralucitoru dîse:

— Iéta tinere palatul Silei, intra într'énsul fára de téma, căci ea este primitóre de straini și pe tineri i iubése mai cu prisosintia. Stai la pórtá și aștepta pâna ce vei vedé unu omu meruntu, supțiraticu și cam caruntu, acel'a este portariul. Spune-i fára de sfiéla pricin'a ce te aduce în aste locuri neámblate și te va invetá el ce se faci . . .

Dupa ce dîse aste cuvinte Ciocârlanul sburá în slava ceriului și peri. Iér baiatul se uitá lungu dupa densusul. Atunci i se parú că în sboru Ciocârlanul a luat chipul betrânului ce-l veđuse în visu. Apoi mergédu în palatu numai dupa mai multe dié și dupa multe și fôrte grele munci și lucruri, ce i le dete ca se i le mplinesca stapân'a acestui palatu, scóse cu mare greu pe sora-sa din mânele Silei Samodiv'a. *)

IV.

Acestea-su istorisirile privitóre la Ciocârlan.

Unu lucru batetoru la ochi înse ni se infacișéza în aceste citate, care nu trebuie trecutu cu vederea, și anume că 'n améndoue povestile nicairi nu se face amintire de Ciocârlie, ci numai de Ciocârlan, unu semnu

*) Calendariul basmelor si legendelor pop. rom. pe anul 1875. Bucuresci p. 35 si urm.

destul de învederatu acest'a, că alta pasere este Ciocârli'a și alt'a Ciocârlanul.

Afara de aceste istorisiri, precum și altele asemenea acestora, cari se afla presurate prin unele povesti, mai exista la poporul român înca și următoarele datine și credințe despre Ciocârlan.

Așă Românii din Ciobancuția în Transilvani'a ni istorisesc următoarele :

„Duce că primăver'a, când Ciocoiul, adeca Ciocârlanul, cânta și se înalță în sus, ajunge tocmai lângă ceru în aerul cel turbatu. 7) Dupa ce ajunge în acestu aeru, turba și cade jos. Unii câni, aflându-l, îl mânăncă și de-aceea turba și ei.

Ierasi se dice că cine mânăncă nu numai Ciocoi turbati, ci și carne de Ciocoi sănatosi, acel'a înca nebunesece. Unu pruncu din Ciobancuția în Transilvani'a sê fi mâncatu cinci pui de Ciocoi și nu multu dupa aceea a nebunitu. Toti ômenii, cari sciura despre acêst'a întâmplare, erau de parere, că pruncu numai de-aceea a nebunitu, pentru că a mâncatu pui de Ciocoiu.

Pruncii, când vedu pe unu Ciocoiu sburându cătra aerul cel turbatu striga :

De esti mosiu
Scobori jos,
De esti baba
Sui in slava!

Și credu că, de este Ciocoiul de parte barbatêscă, se scobora în jos, iera de e de parte femeieșcă se sue la aerul cel turbatu. 8)

Românii din Bucovin'a spunu că Ciocârlanul, atât vér'a cât și iern'a, când are sê fia frigu, se tupilêza jos, ciocnesce cu ciocul în pamêntu și striga sêu țirie nențetatu „țuui, țui, țui“ anuciându prin acêst'a nemijlocit'a apropiere a frigului. Iera Românii țicu atunci, că el :

Strig'a cioreci si opinci
Si-a obiele câte cinci. 9)

Iera la sfêrșitul tòmnei, tupilându-se la pamêntu, i face pe ômeni luatori de sêma că s'apropie iern'a strigându :

Lasa caruti'a
Si ie saniti'a!

Când are sê fia vreme buna, moloșagu, atunci totu sbora în sus și iera se pune jos, și cântecul lui e mai schimbaciosu ca de alta data. 10)

Când cânta Ciocârlanul nôptea, atunci prevestesece apropierea deminetii. 11)

Mai departe e datina la Românii din Bucovin'a a porecli pe unii ômeni „Ciocârlan“ și anume pe aceia, cari se amesteca în tôte lucrurile ca Ciocârlanul prin tôte precum și pe aceia, cari au unu capu buhuietu, adeca cari sânt cu perul radicațu în sus ca penele de pe crescutul Ciocârlanului.

V.

În fine înca vr'o câteva țicale și proverbe și apoi terminămu.

„A prinsu ciocârlanul de còda“, se dice despre unu omu, care s'a uitatu pré multu în fundul paharului,

7) Poporul român din unele tinuturi ale Transilvaniei sustine ca lângă bolt'a cerului se afla o patura de „aer turbatu“. In Români'a eterul se numesce de catra poporu „vêntu turbatu“. (Vedi G. Barónzi : Limb'a româna si traditiunile ei. Galati 1872 p. 124.) Totu despre acestu vântu vedi si la P. Ispirescu : „Legende sêu Basmele Românilor“. Part. II fasc. I. Bucuresci 1874 p. 41. „Feciorul de imperatu plecã înainte si ajunse la mum'a vântului turbatu, plecã si de-acolo si ajunsera la mum'a vântului de primăver'a“.

8) Com. de dl Gr. Craciunasiu.

9) Cred. Rom. din Horodnicul-de-jos. Com de dl P. Prelicpénu.

10) Dictatu de Erm. N. Ghiutia din Ilisiesci.

11) Com. de dl Gr. Craciunasiu.

adeca care a beutu pré multu și este așă de amêțitu, că numai de-abiã se pòte ținé pe picîóre.

„Âmbra amêțitu ca unu ciocârlanu“, se dice despre ômenii, cari âmbla tahui de capu, cari nu sciu nimica ce facu.

„E ciocârlan“ sêu „e ciocârlan de bêtu“, sêu „cum e ciocârlanul de batu“, se dice unuia, care e așă de batu, că nu mai sci pe ce lume-i, și acêst'a de-acolo, pentru că Ciocârlanul când e frigu, stă tare ghemuitu, nu se urnesce mai de fel din locu, așă, că ori și cine pòte sê-l prinda.

„S'a cucuiatu ca unu Ciocârlan“, se dice despre o fêta, care-si pune pré multe flori în capu . . .

S. Fl. Marianu.

Societati si institute.

Societatea pentru fondu de teatru român va ținé adunarea sa generala de est-timpu la Sibiu în țilele de 19 și 20 septembrie st. n., dupa program'a publicata în nr. 61 al foii nôstre.

Reuniunea învêțiatorilor români gr. or. din dieces'a Caransebeșu va ținé adunarea sa generala la 3 octombrie st. n. în Oravitã. Membrii reuniunii, cari voiescu sê participe la numit'a adunare, se potu folosí de cunoscutul favoru de caletoria pe liniile Orșova, Baziașu, Timișóra, Bocșa, Voitecu. În privinț'a asta trebue sê se faca insinuare la președintele, dl Stefan Antonescu în Bocșa montana; ier pentru cvartire la dl învêțiatoru Iosif Novacu în Oravitã.

La Timișór'a reuniunea învêțiatorilor români gr. or. din tractul Timișórei și-a ținutu adunarea în 2 sept. st. n., luându parte unu numeru frumosu de membri, totusi multi au absentatu. Dl învêțiatoru din Beregeu, Emericu Andreescu, a ținutu o disertatiune interesanta.

Adunarea generala a Alumneului român naționalu din Timișóra ce erã convocata pe ziua de 6 sept. a. c. s'a deschisu, dara, precum ni spune „Luminatorul“, pentru că a fost pré slabu cercetata, s'a suspinsu, remânându a se conchiamã în anul acesta înca odata pe altu timpu mai favorabilu. Este o aparinț'a întristatóre nepasarea publicului de acestu institutu filantropicu, țicemu și noi cu numitul țiuariu.

C e e n o u ?

Maj. Sa regele va sosí la Lemberga în 12 septembrie, adeca duminêca. Luni în 6 și marti în 7 septembrie asistã la manevrele dela Kryswice, mercuri fu ți de repausu, ier joi și vineri se continuara manevrele, sâmbeta Maj. Sa avú sê plece la Lemberga și gîuru, unde va petrece pâna 'n 15 septembrie. Din Lemberga se va duce la Cernauti, de acolo va face excursiune la Radauti, la 19 l. c. va sosí apoi la Czegléd, și de acolo va merge la Cinci-biserici.

Moștenitorul de tronu Rudolf va primí cu ocasiunea cununiei sale în anul viitoru mai multe presenturi fôrte interesante și prețioșe. Între celelalte va ocupá de siguru unu locu de frunte și albumul ce vreu a-i dá comerciantii și industriasiu din Viena. Acestu album va costá o suta cinci-țeci de mii de florini și va conține cele mai frumóșe regiuni ale imperiului pe unde moștenitorul de tronu petrece mai bucurosu.

Decentralisaținea tablei regesci. Țiuariul „Magyarorsz.“ afla, că ministrul justiției nu va realizá planurile sale în asta privinț'a, pâna când corpurile legiuitoare nu se vor pronuciã asupra procesurei. În casul deca legislativ'a se va pronuciã pentru verbalitate, ministrul va substerne dietei unu proiectu de lege pentru crearea a 15 sêu mai multe tribunale supreme. Deci decentralisarea abiã va puté sê urmeze mai de graba, decât în anul 1882.

Redactoru datu în judecata. Cetimu în „Cor. Prov.“ din Pietra următoarele: Consiliul comunalu al urbei Pietra față cu alarm'a ce dl Teodor Balasan a datu prin diuariul seu „Curierul intereselor generale“, că în ap'a Bistritia ar fi niște insecte, cari mușcându pe cei ce se scalda, acestia și muriau, a consideratu, dupa denunțările primite acestu faptu ca o escrocheria, și a dispusu înaintarea casului parchetului rezervându-si dreptul pentru daunele cauzate prin neadeverul publicatu și desmintitu apoi într'unu modu analogu cu neadeverul.

Resbunarea miresei. Acesta ar puté fi titlul unei istorii petrecute în zilele aceste la Viena. Unu tineru își conduse la altaru mirés'a, fiic'a unui bogatu proprietaru de casa. Totu cartierul se interesá multu de acésta casatoria, sciindu că mirele a iubit o alta féta, inse a parasit'o pentru că erá saraca, și veni la acést'a cu care credea a face o partia buna. Dupa ce mirele pronunțiá cuvântul „da“, preotul se 'ntórse cătra mirés'a, inse aceea, care asemenea aflase cele petrecute, spre a-si resbună pentru fét'a parasita, respunse: „ba“. Mirele, disparú iate, dar însoțitu de risetele tuturor celor de față.

Regularea Oltului. Cetimu în „Gaz. Tr.“: În zilele trecute s'a întrunitu aci în Brașovu sub președint'a dlui comite supremu de Szentiványi, o comisiune ad hoc ca să chibzuiésca asupra mijlócelor de a regulá Oltul. Întrunirea a fost ținuta în localitățile magistratului din locu. A fost reprezentate diverse comitate. Din debaterile acestei comisiuni amu înțelesu atât, că pentru îndeplinirea studiilor preliminariei ale regularei se cere timpu de doi ani de zile și 12,000 fl. Pentru esecutarea lucrărilor de regulare vor trebui mai multe milioane, ce vor trebui să fia împarțite pe diversele comitate limitrofe. Comisiunea aflându lucrările de regulare de neapăratu trebuincioșe a decisu a le recomandá comitate-lor interesate spre aprobare.

Corumpere prin o sarutare. Din Canișa-mare se scrie, că o cunoscuta frumșetia din orașul acela, care pe timpul alegerii din urma de deputatu a jocalu rolul de mare „cortés“ a lui Jókai, din caus'a acést'a probabilminte va avé unu conflictu cu tribunalul criminalu. Impiegatul municipalu Cs., pe care dēns'a inderșert s'a încercatu a-l capacitá timpu îndelungatu, numai din acelu motivu a votatu pentru Jókai, căci dēns'a i-a datu o sarutare. De óra-ce corumperea s'a întâmplatu în presint'a unor martori, în cercurile juristice se aștepta cu curiositate, déca § 185 al noului codice penalú se va aplicá și la casul acesta. Acel § adeca ordóna, ca ori cine, care va da unui alegatoru bani séu altu ceva de „valóre“, să fia pedepsitu cu închisóre pâna la 6 luni și 1000 fl. În casul acesta impiegatul coruptu se mângaiá, că pentru dēnsul sarutarea primita a avutú mai mare valóre decât 1000 fl.

✕ **O diploma interesanta** s'a descoperitu în septemán'a trecuta de cătra istoricul magiáru Alesandru Szilágyi, în archivul familiei Teleki, la Mureșu-Oșorheiu. Acést'a e diplom'a ce ímperatul-regele Rudolf a datu lui Mihaiu Vitézul, carele învinsese pe Andreiu Báthori. Chiamámu atențiunea învetiaților nostri asupra acestui pré prețiosu documentu istoricu, de care de siguru se vor mai gasi pe acolo și altele. Ar fi bine, ca Academi'a Romána să tramita pe cineva acolo!

Unu orașu cu moralitate. Din Miskoltz se scrie, că în ședint'a diin urma a consiliului municipalu s'a decisu, că în cafenelele de acolo nu mai potú fi aplicate ca servitóre și chelnerit'e alte femei, decât cele ce aparținu familiei, iér cassirit'e se potú primi numai cu aprobarea municipalității. Parintii orașului numitu de siguru au luatú fórté la ánima frumosul și musicalul cupletu din actul al treile al operetei: „Micul principe“

de Lecocq: „Point de femmes“ — (Nu trebuiescu femei.)

Necrologu. *Constantin Ghica*, fostu vice-comite al comitatului Carașu, a încetatu din viétia.

Cronic'a lumii.

Unu duelu între femei. Diuariul „La Patria“ din Bologna, povestese următoarea scire îngrozitóre ce s'a petrecutu în sus numitul orașu. Adelaida Minetti, în vērsta de 35 de ani și Therese Righetti, în vērsta de 50 de ani, soçi'a unui birjaru, de unu timpu încóce se aflau în desbinare, fiindu că ginerile celei din urma erá în relațiuni amoróse cu cea d'ântáiu. La 12 iuliu, la órele optu și jumetate diminét'i'a, se întâlnira din nefericire aceste dóue femei, pe piat'i'a Ucceli, unde se începú mai ántáiu o cérta între ele, care se succedá îndata într'o scena sângerósa. Righetta, care avea cu dēns'a o arma taietóre. silu pe inamic'a ei, să apuce unu cuțitu dela o tarba din apropierea ei, și să se apere. Acum urmă o lupta înfiorátóre, în care capetá atacatóreá, o taietura peste totu obrazul, care i și luá nasul desfigurând'o cu totul; și cealalta iera într'o stare înspaimântátóre. Din mulțimea de asistenti ce erau, nu îndrasni nici unul ca să se amestece, așá de mare erá înferbintarea luptátórelor. Ele se tērira pâna la locul Vittorio Emanuele, unde cea ranita greu cađú sub column'a Maicii Domnului. Amēndóue fure duse în spitalul dela S. Orsola, unde un'a a espiratu deja.

Tunul revolver Krupp. S'au publicatu informațiunile urmátóre în privint'a construcțiunii noului tunu-revolveru fabricatu la usin'a Krupp. Acestu instrumentu de resbelu are 4 tunuri ce au 669 milimetre lungime și 25 milimetre calibru. Tunul are 12 ghinturi, greutatea sa este de 163 chil., a proiectilului este de 235 grame, și a încarcaturei de 50, greutatea totala a cartușului e de 355 grame. Mișcându orizontalu pârghi'a în direcțiunea părții anterióre, se întorcu tunurile în gîrurul osiei lor comune. Nu se scie înca în modu siguru câte lovituri se potú trage pe minutu. Fabric'a de arme dela Witten construesce în acelasi timpu o mitraileasa cu 4 tunuri pentru marina. Acésta mitraileasa figuréza în acestu momentu la esopițiunea dela Düsseldorf. Se díce, că ea se póte întórce în tóte sensurile, și încărcarea se póte schimbá rapede și considerabilu. Magasinul cu proiectile conține 40 cartușe, greutatea proiectilului este de 250 grame, a încarcaturei este de 70 grame.

Unu paingenu monstru. Gradin'a zoologica din Londra a primitu din Brasili'a unu paingenu monstru, care obține unu adeveratu succesu de curiositate la publicul din Londra. Acestu animalu oribilu se nutresce cu șóreci și a paserile mici, al căror sânge îl suge; dupa ce se saturá, începe a se jucá cu pielea victimelor sale, întocmai cum ar face o pisica cu unu șórece. Corpul acestui paingenu e acoperitu cu peru de aceeași culóre ca și nasipul în care e chiamatu să traiésca și ghiarele sale sînt armate cu niște unghii totu așá de taiatóre ca și otíelul. Când are labele întinse, diametrul seu este de vr'o 18 centimetri.

Sciri straine. *Imperatul Russiei* a sositu la Livadi'a, unde va petrece timpu mai îndelungatu. — *La Milan*, doctorul Vladescu, profesoru la facultatea de medicina din Bucuresci, a fost alesu vice-președinte al congresului de oftalmologia. — *Di Dumitru Bratianu*, ministrul plenipotențiaru al României la Constantinopolu, a fost primitu la 28 august în audientia privata de cătra sultanului. — *Di B. Boerescu*, ministrul afacerilor straine în Románi'a, a ajunsu la Paris.

Proprietaru, redactoru respundiatoru și editoru:

IOSIF VULCANU.

A conservă frumseti'a tineretiei

pana la adancile be-
tranetie
e problem'a de viața
a fia-carei
femei.

Asta atërna de cea mai
ingrigita cultivare a pe-
litiei. Conservarea curata
si delicata a acesteia,
intretinerea ei in finetia
si freschetia, — stirpirea
petelor, a rosietiei, a pis-
truelor si a tuturor peta-
rilor pelitiei, precum mai
ales nimicirea repentina
si durabila a cretielor,

se pôte efectuî deosebitu prin escelent'a si atat de surprin-
dietõrea in efectu

RAVISSANTE

(du dr. Lejosse à Paris,)

unicul nesticaciosu preserativu pentru cultivarea pelitiei,
esaminatu oficialmente. Celu mai pretiosu secretu de toaleta
al damelor elegante din Paris, Londra, Viena si Budapesta,
conservarea freschetiei din tineretie si la betranetie: s'a pro-
batu prin mfi de esemple cã bunu, de aceea, cã primu-mij-
locu de infrumsetiare, nu pôte sê lipsesca de pe mès'a de
toaleta a nici unei dame.

Pretiu unei sticle originale mari fl. 2.50) cu indrumare de
Pretiu unei sticle originale mici fl. 1.50) intrebuintiare.

În mare și în micu se afla de vëndiare în
calitate originala si se pôte comandã prin epis-
tola în principalul magazinu centralu în Bu-
dapesta városháztér 9 sz. în parfumeri'a
FRIDERICEI SVARCZ.

Frumseti'a și fragedi'ea feciei!

Eau de Lys de Lohse,

laptele de crinu al lui Lohse pentru infrumsetiare.

Eau de Lys de Lohse stêrpesce pistruiele.

Eau de Lys de Lohse apera contra negririi prin sóre.

Eau de Lys de Lohse face peliti'a alba și frageda.

Eau de Lys de Lohse recoresce și întineresce.

Eau de Lys de Lohse redã fragedi'ea din tineretfe.

Eau de Lys de Lohse nimicesce ori ce necuratienia a pelitiei etc.

Recunoscutu ca preparatu cel mai realu pentru infrum-
setiare. În sticle originale: 5 fl., 2 fl. 50 cr. și 1 fl. 30 cr.

Sapunul de lapte de crinu al lui Lohse
între tôte sapunurile e cel mai curatu și mai môle, pen-
tru îmnoirea și albirea pelitiei, unu flaconu 50 cr., cu
parfumu orientalu de rose 1 fl.

G. Lohse c. r. parfumu al curtii din Berlin.

Fabricantulu parfumu de lacrimiõre de Lohse.

În calitate adevërata se afla de vëndare și se pôte
comandã prin epistole în magazinul de parfumarie
al **FRIDERICEI SVARCZ**

Budapesta, városháztér nr. 9.

Magazin pentru tot felu de preparate pentru negri-
rea perului și creșcerea perului, pomade de peru, par-
fumuri franceșe și englese, sapunuri, ape de toilette,
Eau de Cologne, paste de dinti, pravuri de dinti, ape de
gura, pudre de facia, perie de peru, de dinti și de un-
ghie, stêrpitõre de peri pe facia.

Este mai comod a se alaturã sum'a comandai
la epistol'a comandatõre in marce postale, seu a se tra-
mite cu mandatu postalu. Pentru împachetare se calcu-
leza 15 cr.

Indispensabili

articoli de economi'a

din adevëratu argintu britanicu

se afla de vëndiare cu a patr'a parte a pre-
tiului de fabrica, anume:

	pân'acuma	acuma
6 escelente cutite de mès'a, cu adevëratu tai-
isiu englezescu	. fl. 9.—	fl. 2.25
6 furcutie de cele mai fine, din o bucata	. fl. 5.80	fl. 1.45
6 lingure de mâncatu, massive	. fl. 5.80	fl. 1.45
6 lingure de cafea	. fl. 3.—	fl. 75
6 rasle, cea mai buna calitate	. fl. 6.—	fl. 1.50
1 lingura de scosu sup'a, cea mai buna ca-
litate, massiva	. fl. 4.—	fl. 1.—
1 lingura de scosu laptele, cea mai buna
calitate, massiva	. fl. 2.—	fl.—.50
6 tasse de cele mai fine englese Victoria	. fl. 2.—	fl.—.50
2 fesnice frumoșe pentru mès'a seu pianu	. fl. 4.—	fl. 1.—

**Tôte cele 40 de bucãti comandate de odata
(in locu de fl. 41.60) numai cu 9 fl. 70 cr.
dimpreuna cu împachetarea.**

Mai departe se afla de vëndiare:

	pân'acuma	acuma
6 cutite de desertu, cu taisiu englezescu	. fl. 8.—	fl. 2.—
6 furcutie de desertu, din o bucata	. fl. 5.60	fl. 1.40
6 cutite pré frumoșiele, pentru copii	. fl. 8.—	fl. 2.—
6 furcutie	. fl. 5.60	fl. 1.40
6 lingure de mâncatu	. fl. 5.60	fl. 1.40
1 oglinda de toileta, suprindietõru frumoșã,
de întorsu	. fl. 6.—	fl. 1.50
1 pré frumoșã cuti'a de zaharu seu de untu	. fl. 6.—	fl. 1.50

pân'acuma acuma

1 pré frumosu clopõtielu de mès'a, cu sunetu
argintiu	. fl. 4.—	fl. 1.—
2 frumoșe si mari fesnice de salon	. fl. 8.—	fl. 2.—
2 fesnice girandole, cu 4 bratie	. fl. 36.—	fl. 9.—
2 " " " "	. fl. 44.—	fl. 11.—
6 frumoșiele tînetõre de ou	. fl. 6.—	fl. 1.50
6 tînetõre de ou si mai frumoșe, cu tassa,
în o bucata	. fl. 11.20	fl. 2.80
1 frumoșã cuti'a de tutunu	. fl. 2.—	fl.—.50
1 tînetõre de aprîndietõre (chibrituri)	. fl. 3.20	fl.—.80
1 stracuratu de theia	. fl. 1.20	fl.—.30
1 preseratoru de zaharu	. fl.—.	fl.—.80
1 preseratoru de piperu	. fl.—.	fl.—.40
1 fesnicu pentru trimeau de nõpte	. fl. 2.—	fl.—.50
1 sararitia	. fl. 2.40	fl.—.60
1 lingura de legume (zarzavaturi)	. fl. 2.40	fl.—.60
1 pravu curatitoru, cãte unu globurelu	. fl.—.	fl.—.10

Articolii anuntati de mai multi negustori din Viena
sub titlu de argintu britanicu, sînt numai niste imitatiuni
reu reesite si mai multu niste jucarii pentru copii, cari în
timpu scurtu devinu negre seu galbene.

Spre a probã, cã anuntul nostru nu se basëza pe ama-
gire, iëta ne obligãmu în publicitate, cã dëca obiectele n'aru
placë cuiva, în timpu de optu zile sê le reprimu si sê re-
tramitemu banii. Acela dara, care voiesce sê-si cumpere
pe banii sei marfe bune si solide, iër nu rele si de nen-
trebuintiatu, sê se adreseze numai de-a dreptul la magazinul
fabriciei intrunite a articolilor de argintu britanicu:

Egyesült Britania - Ezüstáruk Gyári raktárába,

BUDAPESTA, Bazar HARIS. nr. 17, Rõndeau.

INTRARE: Városháztér 9. si Koronaherczegutcza 8.

Comandele prin epistole se efectuescu prin
ntõrcerea poștei punctual si cu consciintia.

(Pretiu de transportu pentru greutate de 5 chile 33 cr.)